

Cộng Hòa Xã Hội Chủ nghĩa Việt Nam
Độc lập - Tự do - Hạnh Phúc

Đà Nẵng ngày 15 tháng 7 năm 2017

THƯ KIẾN NGHỊ

Kính gửi :

- Tổng bí thư Ban Chấp hành Trung ương Đảng CSVN
- Chủ tịch nước CHXHCN Việt Nam
- Chủ tịch Quốc Hội nước CHXHCN VN
- Thủ tướng chính phủ nước CHXHCNVN
- Chủ Nhiệm Ủy ban Khoa học, Công nghệ và Môi trường Quốc hội.
- Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ
- Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và môi trường
- Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn
- Bí thư Thành ủy, Chủ tịch HĐND Tp Đà Nẵng
- Chủ tịch UBND Thành phố Đà Nẵng

Ngày 15 tháng 7 năm 2017, Viện Sinh thái học Miền Nam (trực thuộc Viện Hàn lâm Khoa học Công nghệ Việt Nam) và Hiệp hội du lịch Đà Nẵng đồng tổ chức hội thảo khoa học về “*Bảo tồn và phát triển bền vững hệ sinh thái tự nhiên bán đảo Sơn Trà*” nhằm góp thêm tiếng nói của các nhà khoa học về giá trị đa dạng sinh học của bán đảo Sơn Trà làm cơ sở khoa học cho việc đề xuất các giải pháp bảo tồn và phát triển bền vững.

Tham dự hội thảo có gần 190 đại biểu đến từ Văn phòng Chính phủ; Bộ Tài nguyên và Môi trường; Bộ Khoa học và Công nghệ; Bộ Công an; các đại biểu quốc hội; các vị lão thành cách mạng, nhân sỹ trí thức và cựu chiến binh thành phố Đà Nẵng; các viện nghiên cứu và trường đại học: Viện Hải dương học Nha Trang, Viện Kinh tế tài nguyên và môi trường, Viện Khoa học môi trường và phát triển, Viện nghiên cứu và phát triển kinh tế xã hội Đà Nẵng, Viện Quy hoạch xây dựng Đà Nẵng, Trường Đại học khoa học tự nhiên Hà Nội, Trường Đại học Duy Tân, Trường Đại học Đà Nẵng, Trường Đại học kinh tế Tp. Đà Nẵng, sư phạm Đà Nẵng; Liên hiệp các Hội khoa học kỹ thuật thành phố Đà Nẵng; Ủy Ban Quốc Gia Chương Trình Con Người Và Sinh Quyển Việt Nam; Tổ chức Bảo tồn thiên nhiên quốc tế tại Việt Nam (IUCN); Hội động vật học Frankfurt (CHLB Đức); Quỹ Bảo tồn Chà Vá Quốc Tế; Trung tâm con người và thiên nhiên (PanNature); Hiệp hội Du lịch Đà Nẵng; Trung tâm bảo tồn đa dạng sinh học nước Việt xanh (GreenViet); Hội Bảo vệ lưu vực và dải biển Việt Nam; giám đốc một

số Vườn quốc gia; các nhà khoa học và các chuyên gia thuộc các lĩnh vực nghiên cứu khoa học liên quan đến bảo tồn đa dạng sinh học, rừng, kinh tế, xã hội, kiến trúc, xây dựng.

Sau khi nghe trình bày 12 báo cáo và 7 tham luận khoa học, tất cả các đại biểu của Hội thảo đã nhất trí và xin kiến nghị như sau:

1. Các tài liệu khoa học đã chứng minh bán đảo Sơn Trà thực sự là một vùng sinh thái đặc thù của Việt Nam nằm trên thành phố Đà Nẵng. Cụ thể:

- Có ít nhất 1.010 loài thực vật và 21 loài nấm lớn, trong đó có 43 loài quý, hiếm theo quy định của Việt Nam và quốc tế. Thảm thực vật ở cao độ thấp hơn 200 mét có vai trò quan trọng bảo vệ an toàn cho loài Chà vá chân nâu.

- Có 370 loài động vật (38 loài thú, 160 loài chim, 18 loài lưỡng cư, 52 loài bò sát, 19 loài cá và 79 loài côn trùng), trong đó có 24 loài quý, hiếm theo quy định của Việt Nam và quốc tế.

- Có từ 700 đến 1.300 cá thể Chà vá chân nâu. Tình trạng sinh trưởng và phát triển tốt, có nhiều con non trong bầy đàn. Bán đảo Sơn Trà đóng vai trò cực kỳ quan trọng trong bảo tồn nguồn gen và loài trước nguy cơ tuyệt chủng. Loài này phân bố ở tất cả các đai độ cao và sinh cảnh trên bán đảo (kể cả rừng trồng và bãi đá), từ sát mặt nước biển đến độ cao 696m. Bán đảo Sơn Trà có nguồn thức ăn phong phú, đa dạng cho Chà vá chân nâu. Phạm vi kiếm ăn của chúng rất rộng, bao gồm toàn bộ các vùng rừng tự nhiên và trồng cây bụi.

- Sơn Trà có khoảng 20 con suối chảy quanh năm hoặc theo mùa. Lượng nước ngầm mà Đà Nẵng hiện được hưởng từ bán đảo Sơn Trà dao động ở mức trên 1.200m³/ngày đêm, là nguồn cung cấp nước ngọt quan trọng cho mọi hoạt động trên bán đảo. Việc bảo vệ Sơn Trà không chỉ là bảo vệ rừng mà còn bảo vệ đất, nước và cả vùng đại dương.

- Số lượng loài động, thực vật (kể cả loài quý, hiếm, đặc hữu) tập trung cao trên một diện tích rất nhỏ (4.300 ha).

- Sơn Trà là kho cây thuốc tự nhiên với 329 loài, có mật độ phong phú và đa dạng, trong số đó có 8 loài cây thuốc quý thuộc diện bảo tồn cấp quốc gia.

- Đây là một trong số ít nơi ở Việt Nam là khu bảo tồn thiên nhiên còn có cảnh quan rừng tự nhiên gắn liền với biển.

Tuy nhiên, hệ sinh thái tự nhiên nơi đây đang bị tác động nghiêm trọng:

- Trong 10 năm trở lại đây, diện tích và chất lượng rạn san hô ở vùng biển ven bờ đang bị suy giảm nghiêm trọng, nhiều nơi đã bị biến mất. Nguyên nhân do việc lấn biển, xây dựng cơ sở hạ tầng và phát triển vùng ven bờ, sự lắng đọng trầm tích và khai thác nguồn lợi hải sản ven bờ quá mức, rác thải và ô nhiễm môi trường từ các khu đô thị, nhà hàng, hoạt động du lịch.

- Diện tích thảm cỏ biển ở vùng biển ven bờ bán đảo Sơn Trà chỉ còn khoảng 1 ha, tập trung tại Bãi Nôm và Bãi Bụt, so với năm 2006 đã có khoảng 9 ha thảm cỏ biển

bị biến mất, cấu trúc thảm cỏ biển ở Bãi Nồm cũng bị biến động lớn theo xu hướng suy thoái do bị ô nhiễm và tác động môi trường.

- Vùng phân bố và hoạt động của loài Chà vá chân nâu đang bị chia cắt và thu hẹp một cách nghiêm trọng do các công trình xây dựng cơ sở hạ tầng. Tình trạng săn bắn trộm vẫn đang diễn ra và việc phát triển du lịch thiếu kiểm soát đang tạo áp lực lên quần thể loài linh trưởng này.

- Hiện tượng khai thác rừng và cây thuốc trái phép vẫn đang xảy ra.

- Từ năm 1977 Thủ tướng Chính phủ đã quy định Sơn Trà là một khu rừng cấm (rừng đặc dụng) theo Quyết định số 41/TTg ngày 24 tháng 01 năm 1977, nhưng đến nay khu rừng đặc dụng này vẫn chưa có chủ rừng thực sự để quản lý.

Sơn Trà đúng là một báu vật của Việt Nam. Cần phải có những biện pháp can thiệp kịp thời để bảo tồn hệ sinh thái tự nhiên vô cùng giá trị và độc đáo của Sơn Trà khi đang từng ngày bị suy thoái.

2. Thủ tướng Chính phủ cần quy định việc bảo tồn hệ sinh thái tự nhiên và đa dạng sinh học là mục tiêu quan trọng nhất mang tính chiến lược ưu tiên của bán đảo Sơn Trà.

Liên quan đến hiện trạng quản lý bảo vệ rừng của Bán đảo Sơn Trà hiện tại có 3 Quyết định chính của Thủ tướng Chính phủ quy định các mục tiêu và diện tích khác nhau cho bán đảo Sơn Trà, cụ thể:

- Quyết định số 45/QĐ-TTg ngày 08 tháng 01 năm 2014 về “Phê duyệt quy hoạch bảo tồn đa dạng sinh học cả nước đến năm 2020, định hướng đến năm 2030” trong đó quy định Sơn Trà là một khu bảo tồn đa dạng sinh học, diện tích 3.871 ha.

- Quyết định số 1976/QĐ-TTg ngày 30 tháng 10 năm 2014 về “Phê duyệt quy hoạch hệ thống rừng đặc dụng cả nước đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030”, trong đó quy định Sơn Trà là một khu rừng đặc dụng có diện tích 2.591,1 ha.

- Quyết định số 2163/QĐ-TTg ngày 09 tháng 11 năm 2016 về “Phê duyệt quy hoạch tổng thể phát triển Khu du lịch quốc gia Sơn Trà, thành phố Đà Nẵng đến năm 2025, định hướng đến năm 2030” trong đó xác lập Sơn Trà là Khu du lịch quốc gia, diện tích 4.439 ha.

Liên quan đến việc xây dựng phương thức kết hợp giữa bảo tồn và phát triển bền vững hệ sinh thái tự nhiên Bán đảo Sơn Trà có những quy định và chỉ thị mới gần đây như:

- Chỉ thị số 13/CT-TW/ ngày 12/01/2017 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác quản lý, bảo vệ và phát triển rừng.

- Luật số 82/2015/QH13 Luật Tài nguyên, môi trường biển và hải đảo.

- Nghị quyết số 08/NQ-TW/ ngày 16/01/2017 của Bộ Chính trị về Phát triển du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn.

- Quyết định số 628/QĐ-TTg/ ngày 10 / 5/ 2017 Phê duyệt kế hoạch hành động khẩn cấp bảo tồn các loài Linh trưởng ở Việt Nam đến năm 2025, tầm nhìn 2030

Giải pháp:

- Cần xác định Sơn Trà là một Vườn quốc gia thuộc hệ thống rừng đặc dụng của Việt Nam, hoàn trả lại diện tích rừng của Bán đảo Sơn Trà đã bị chuyển sang cho việc quy hoạch du lịch, tiến hành khảo sát xác định phạm vi, ranh giới, diện tích chính xác của Vườn quốc gia Sơn Trà trên thực địa và trên bản đồ, bao gồm cả hợp phần trên cạn và hợp phần biển ven bờ. Tiến hành quy hoạch bảo tồn và phát triển Vườn quốc gia Sơn Trà theo Nghị định số 117/2010/NĐ-CP ngày 24 tháng 12 năm 2010 của Chính phủ để làm nền tảng cho quy hoạch các loại hình và sản phẩm du lịch thích hợp.

- Thực hiện các hoạt động du lịch theo phương thức dịch vụ rừng đặc dụng quy định tại Nghị định số 117/2010/NĐ-CP và dịch vụ môi trường rừng theo quy định tại Nghị định số 99/2010/NĐ-CP ngày 24 tháng 9 năm 2010 của Chính phủ.

3. Một số biện pháp ưu tiên trước mắt cần tiến hành:

- Giữ nguyên hiện trạng hiện nay ở Sơn Trà. Không xây dựng mới các công trình hạ tầng và du lịch. Tháo bỏ ngay 40 móng biệt thự đã xây trái phép. Yêu cầu chủ đầu tư phải thực hiện các biện pháp chống trôi đất xuống biển trước mùa mưa bão 2017.

- Kiến nghị UBND Đà Nẵng và chính phủ không quy hoạch Bán đảo Sơn Trà thành khu du lịch quốc gia để ưu tiên tập trung cho quy hoạch Bán đảo Sơn Trà thành khu bảo tồn thiên nhiên và đa dạng sinh học.

- Thành lập đoàn kiểm tra đánh giá hiện trạng các dự án đầu tư trên bán đảo Sơn Trà để có các giải pháp chấn chỉnh và cải thiện hiệu quả của hoạt động du lịch.

- Ủy ban nhân dân thành phố Đà Nẵng xem xét, nghiên cứu có thể thành lập Khu Dự trữ Sinh quyển Thế giới Hải Vân-Sơn Trà.

- Việc bảo tồn và phát triển bền vững hệ sinh thái tự nhiên Bán đảo Sơn Trà có một thuận lợi hết sức to lớn, đó là công tác bảo tồn nằm ngay trong khu vực chiến lược an ninh quốc gia. Sơn Trà hiện đang thực thi nhiệm vụ kiểm soát không lưu và cảnh báo sớm toàn bộ vùng nước Biển Đông, vịnh Bắc Bộ và không phận Đông Nam Á, vì vậy vai trò của quốc phòng đối với vấn đề bảo tồn tài nguyên thiên nhiên đa dạng sinh học của Bán đảo Sơn Trà là rất quan trọng trong việc phát triển kinh tế và giữ gìn bảo vệ an ninh, an toàn xã hội bền vững.

Dự thảo bản kiến nghị này đã được đọc tại Hội thảo để các đại biểu góp ý và đã được toàn thể nhất trí./.

TM. CÁC ĐẠI BIỂU DỰ HỘI THẢO

VIỆN SINH THÁI HỌC MIỀN NAM
VIỆN TRƯỞNG

Tiến sĩ Lưu Hồng Trường

HIỆP HỘI DU LỊCH ĐÀ NẴNG
DU CHỨC TỊCH

Huỳnh Tấn Vinh

